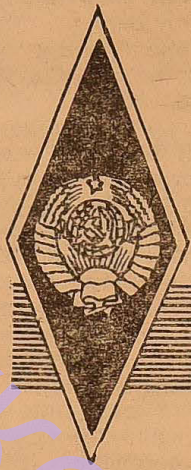

СЛАВА ЖІНКАМ - БОРЦЯМ ЗА МИР І ЩАСТЯ НА ЗЕМЛІ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 10 (1463) Виходить щотижня. 5 БЕРЕЗНЯ 1982 РОКУ. Ціна 2 коп.

8 Березня—Міжнародний жіночий день

Жінки СРСР — активні і повноправні учасниці всіх звершень радянського народу. Їх видатна роль у будівництві комунізму була визначена Генеральним секретарем ЦК КПРС товаришем Л. І. Брежнєвим на форумі комуністів країни: «Говорачи про великі діла нашого народу, не можна не сказати про те, яку роль у них відіграє радянська жінка. Її самовідданості й таланту багато в чому зобов'язана наша Батьківщина своїми досягненнями і перемогами». Сьогодні на етапі розвинутого соціалізму жінки широко користуються на практиці рівноправністю, наданою їм радянським законодавством і закріпленою в Конституції СРСР.

Нині кожен другий працівник промисловості і сільського господарства СРСР — жінка. Радянських жінок відзначає високий рівень освіти і кваліфікації. Шість з десяти чоловіків із вищою освітою — це дівчата і жінки. Жінки становлять третину всіх інженерів і майже дві третини економістів. Серед лікарів жінок 69%, серед учителів — 70%.

Радянські жінки беруть активну участь у суспільно-політичному житті країни. Народними депутатами в нас обрано понад 1 мільйон трудівниць. До Верховної Ради СРСР народ обрав 487 найкращих своїх дочок. Це більше, ніж у парламентах усіх капіталістичних країн, разом узятих. Великий загін жінок-депутатів Рад працює головами і секретарями виконкомів, очолює постійні комісії Рад. Підвищується роль жінок в діяльності органів партійних, профспілкових та інших громадських організацій. Нині в нашій країні майже 498 тисячі жінок — наукові працівники. З них 4,8 тисячі — кандидатів наук, 2,5 тисячі жінок мають вчене звання академіка, члена-кореспондента, професора.

За досягнення в усіх галузях народного господарства і культури жінкам вручено більше двох мільйонів орденів і медалей, 4986 жінкам присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці.

Наша держава приділяє велику увагу сім'ї, зміцненню шлюбу, охороні та заохоченню материнства, забезпеченню щасливого дитинства, комуністичному вихованню підростаючого покоління. У Конституції СРСР передбачено, що сім'я пере-

буває під захистом держави. Так, у дореволюційній Росії майже не було закладів по охороні материнства і дитинства. У 1913 році налічувалось лише 9 жіночих і дитячих консультацій і кілька лікарень на 7,5 тисячі ліжок для вагітних. У 1976 р. в нашій країні працювало 22289 консультацій, а загальна кількість ліжок для вагітних досягла 222,9 тисячі. Нині близько 2,5 мільйона матерів одержують разову грошову допомогу.

Досвід нашої країни й інших країн соціалізму у розв'язанні питань материнства і дитинства має велике міжнародне значення. Він свідчить про те, що тільки соціалізм здатний забезпечити щасливе дитинство, оточити піклуванням жінок-матерів і створити всі умови, які дають змогу поєднувати виробничу і громадську діяльність з материнськими обов'язками. Досягнення Країни Рад у галузі материнства і дитинства є особливо вражаючими на фоні того тяжкого становища, в якому перебувають жінки і діти в країнах капіталу.

Велику справу у впровадженні накреслень партії у галузі розвитку науки та навчання студентів роблять жінки нашого університету. Сьогодні науковою роботою в різних підрозділах ОДУ займається понад 700 жінок, серед них 9 докторів наук, професорів і 180 кандидатів наук, доцентів.

Серед передових жінок ОДУ: доктор історичних наук, професор, декан історичного факультету З. В. Першина, секретар партбюро факультету РГФ Н. К. Бочарова, доцент кафедри педагогіки, учасниця Великої Вітчизняної війни Г. П. Гребінна, доцент кафедри історії КПРС, член парткому ОДУ О. П. Муратчаєва, професор, зав. кафедрою філософії гуманітарних факультетів І. М. Попова, завідувача канцелярією ОДУ Р. П. Зубицька, Ленінські стипендіати Н. Зінчук (IV курс, істфаку), О. Мельник (IV курс, хімфак), Г. Глуценко (III курс, ГГФ), Д. Окара (V курс, мехмат) та інші.

Дорогі жінки! Вся країна поздоровляє вас із святом 8 Березня! Бажаємо вам нових успіхів у праці, навчання, творчості, доброго здоров'я, щастя, сімейного благополуччя! Хай завжди, як і в ці веселі дні, дарують вам квіти і усмішки!

ПРАВОФЛАНГОВІ

Доцента кандидата філософських наук Людмилу Миколаївну Терент'єву добре знають на багатьох факультетах ОДУ. Вона заступник завідувачі кафедри філософії гуманітарних факультетів з учбово-методологічної роботи.

Партійне доручення комуніста Л. М. Терент'євої — методологічний семінар професорсько-викладацького складу фізичного факультету, який вона з успіхом веде. Філософія і фізика — ось тема, над якою творчо працює кандидат філософських наук Л. М. Терент'єва. Крім цього, вона керує дискусійно-філософським клубом студентів фізичного факультету.

Ми поздоровляємо Людмилу Миколаївну з Міжнародним святом жінок і бажаємо їй подальших творчих успіхів!

ВИКЛАДАЧ І ДРУГ

Вже в котрий раз за свою викладацьку практику проводить доцент Любов Олексіївна Рябова практичні заняття з курсу фізіології людини і тварин. Ці заняття завжди цікаві і змістовні, все в них продумано і враховано, все викликає у молоді піднесення і бажання знати ще більше. Регулярне опитування, великий комплекс знань, привчання студентів до самостійних творчих експериментів, дослідів, висновків після ґрунтовних спостережень — все це Любов Олексіївна практикує на високому творчому рівні, дбаючи, щоб із нас в недалекому майбутньому вийшли чудові спеціалісти — біологи. Саме тому студентська молодь нашого IV курсу надзвичайно любить цю хорошу людину, бо на кожному кроці відчують в ній бажання творити добро, сяяти в молодих умах почуття прекрасного, значимого, нетлінного. І молодь щиро відгукується тим же.

Саме в такій атмосфері поваги, дружби, радості, особливої душевності проходить наше спілкування на лекційних і практичних заняттях, зокрема на останньому курсі з ендокринології. Крім того, ми відкрили ще одну незвичайну рису в Любові Олексіївній — велику мужність і самовіддачу своїй справі. Так, тяжка хвороба не зло-

мила її, не прикувала до ліжка, не вивела з чіткого режиму життя і праці. Вона, як і завжди, зібрана і стримана. Студентам добре видно, як їй важко іноді переступати поріг аудиторії, цілими годинами читати лекцію, проводити бесіду. А вона ж, крім усього, надзвичайно цікавиться життям кожного студента, знає кожного по імені, запитує про здоров'я, про успіхи в навчанні з інших дисциплін, про умови навчання і дозволяє Любов Олексіївній постійно бере участь в наших бурхливих диспутах, вважає своїм обов'язком відповідати на всі важливі питання — і відповіді її цікаві, насичені інформацією, громадянськістю, власним осмисленням багатьох життєвих питань життя і культури.

Така людина не може не стати для нас прикладом людяності, прикладом партійної відповідальності перед обов'язком.

Саме тому в день святкування Міжнародного жіночого дня ми хочемо всім студентським колективом сказати цій людині велике і щире спасибі за наполегливу працю, за недоспані ночі, за всі турботи про нас. Навіть закінчивши університет, ми завжди будемо тепло згадувати Любов Олексіївну — нашого прекрасного викладача, щирого друга, порадника.

Г. ПЕТРЕНКО.

Цю дівчину добре знають на факультеті романо-германської філології. Вмілий організатор, хороший товариш — такі якості притаманні студентці І курсу французького відділення Тетяні **Волошиній**. І чим би вона не займалась: випуском курсової стіннівки, організацією проведення вечорів відпочинку для студентів в гуртожитку — завжди свою справу доведе до кінця.

Ми бажаємо Тетяні Волошиній і її співкурсницям відмінних оцінок, доброго здоров'я та хорошого настрою, успіхів у громадській роботі факультету!

ТЕМА ЄДИНОГО ПОЛІДНЯ—10 БЕРЕЗНЯ

1. Рік після з'їзду.

Курсом вернім, ленинським. (Передова). «Правда України», 1982, 24 лютого.

В. В. Щербинський, член Політбюро ЦК КПРС, Перший секретар ЦК Компартії України. Сложнее задачи — выше ответственность. «Правда України», 1982, 12 лютого.

Курсом созидаия и мира. Год труда и свершений. «Знамя коммунизма», 1982, 23 лютого.

2. Запитай з себе строгіше. (До звітів і виборів у комсомолі).

«Правда України», 1982, 24 лютого; «Знамя коммунизма», 1982, 20, 23 лютого.

3. Радянські профспілки.

Ярковой И. Деятельности профсоюзом— партийное внимание. (До початку роботи XIII з'їзду профспілок Української РСР). «Под знаменем ленинизма», № 3, с. 17—21.

4. Разом з партією, разом з народом.

«Политическое самообразование», 1982, № 2, с. 11—15; «Под знаменем ленинизма», 1982, № 3, с. 4—12.

5. КПРС — послідовний борець за мир і дружбу між народами.

«Политическое самообразование», 1982, № 2, с. 3—10; «Под знаменем ленинизма», 1982, № 3, с. 30—35.

САМЕ до такого висновку прийшли учасники недавнього засідання, в якому взяли участь студенти-активісти І українського та члени кафедри загального і слов'янського мовознавства разом з партійною групою кафедри. Тема засідання — підсумки багатогранної праці колективу курсу в першому семестрі, підвищені завдання напередодні республіканського і всесоюзного з'їзду комсомолу та 60-річчя від дня утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Спільне засідання коротким вступним словом відкрив завідувач кафедри професор Ф. П. Сергєєв. Він поділився думками членів кафедри і кураторів про колектив І українського, з приємністю відзначив старанність, творче напруження і працелюбність багатьох комсомольців, передусім відмінників — В. Рожкової, О. Дорож, В. Риги, Н. Чухрій, С. Лесивої, Г. Грамушняк, О. Тимофєєвої, Н. Карпової, І. Макарова.

В подальших доповідях секретаря КСМ бюро курсу О. Іспанюка і старости курсу В. Рожкової було відзначено чимало приємних і корисних справ, що стали результатом творчого напруження всього колективу. Так, у пам'яті всіх студентів літературно-пісенний вечір «Фольклор як активна духовна сила сучасності», підготовлений ними разом зі старшим викладачем Л. Г. Холоденко і присвячений пам'яті доцента філологічного факультету, комуніста і ветерана Великої Вітчизняної війни Костянтина Юхимовича Данилка.

Після повернення з багатьма похвальними грамотами із сільськогосподарських робіт в листопаді і грудні 1981 року були проведені: екскурсія по історико-революційним місцях міста-героя Одеси, в музей рідкісної книги в університеті. Теплою і щирою була зустріч з кубинськими студентами напередодні Нового року і річниці революції на Кубі. На факультетському огляді художньої самодіяльності колектив курсу посів І місце. В цьому особлива заслуга, на думку культсектора КСМ бюро курсу В. Шуйко, комсомольців В. Дунаря, Л. Троцак, О. Драценка, О. Цідило та інших. Душевно і зацікавлено поділились студенти думками про вибір учительської

НЕ ЗАСПОКОЮВАТИСЬ НА ДОСЯГНУТОМУ

професії на сторінках курсової стіннівки «Веселка». Високої думки про політінформацію-конкурс з теми «Народ світу в боротьбі за мир» залишилася член партбюро факультету доцент Л. М. Чепурнова.

Все це поєднувалося, відзначив О. Іспанюк, з вихованням у кожного із комсомольців активної життєвої позиції, почуття громадянської відповідальності за результати своєї праці, а також вимогливості до себе і до інших. І на курсових зборах «Про комсомольський обов'язок» (що відбулись разом з екзаменаторами), і на спільному засіданні старости В. Рожкова провела наскрізну думку: в основі успіху кожного — напружена і творча посвяченна праця. З добрими і відмінними показниками несумісні пропуски занять і відробки практичних, розслаблення в дні буденні і святкові — і неймовірно перенапруження в дні і ночі передекзаменаційні. Разом з комсоргами груп Н. Перегятко, В. Краснощок та В. Рігою вона назвала тих, хто міг би поповнити ряди відмінників, навчатися без задовільних оцінок.

В центрі уваги всіх учасників ділової і принципової розмови на кафедрі загаль-

ного і слов'янського мовознавства були роздуми про невикористані резерви. Член кафедри доцент Н. Г. Рядченко висловила задоволення з приводу атмосфери вимогливості, доброзичливості і творчого натхнення, які характерні для курсу в цілому. Партгрупорг кафедри доцент А. К. Смольська основну увагу зосередила на питанні вдосконалення стилю роботи КСМ бюро курсу і комсомольських груп, на підвищенні ініціативи і відповідальності. Вона застерегла комсомольських активістів від почуття самозаспокоєності і закликала комсомольців добитись у другому семестрі кращих індивідуальних і групових показників у навчанні. Підказала, що це вимагає виняткового напруження.

Учасники засідання поцікавились розподілом комсомольських доручень (про що доповів заст. секретаря КСМ бюро курсу В. Коваленко), підготовкою до Ленінського заліку, участю комсомольців у гуртках наукових і гуртках художньої самодіяльності. В заключному слові завідувач кафедри професор Ф. П. Сергєєв і старший куратор курсу доцент В. П. Дроздовський побажали студентам успіхів у написанні і захисті перших курсових робіт, у виконанні змістовного плану культурно-масової і виховної роботи. Ось лише деякі із заходів на найближчі місяці: проведення 14 березня в Затоцькій школі-інтернаті літературно-пісенного вечора «В сім'ї вольній, новій», зустріч з ветеранами на нині народної освіти, випуск курсової стіннівки «Києву—1500 років», зустріч з поетом І. Рядченком, головою Одеської спілки письменників.

Немає сумніву: перший семестр для нас, першокурсників — це час різносторонньої адаптації, не завжди легкої; в повсякденній нашій студентській праці велику і значну допомогу надали нам наші куратори доцент В. П. Дроздовський, асистенти Е. Е. Мінкевич, Л. П. Зеленко. Своєчасною і вкрай потрібною є допомога з боку всієї кафедри, її партійної групи. Наше завдання — виправдати проявлене до нас довір'я, не заспокоюватись на досягнутому.

С. ЛЕСИВА,
студентка І курсу
укрвідділу, член КСМ
бюро філологічного
факультету.

НАЗУСТРІЧ XIX З'їзду ВЛКСМ

З гордістю і гідністю громадян Радянської країни згадують сотні студентів університету, бійців СБЗ, минулий трудовий семестр. Адже понад 2 млн. крб. капіталовкладень освоєно їх трудовими руками. Зроблено вагомий внесок у виконання завдань першого року XI п'ятирічки, рішень XXVI з'їзду КПРС. А час невтомно йде вперед. Уже позаду і зимова сесія та канікули, почався семестр новий. Та не перетеряється діяльність комітету ЛКСМУ ОДУ, комсомольських бюро факультетів, секторів трудового виховання по організації в підготовчий період студентських загонів.

Порівняно з 1981 роком, план формування загонів в цьому році дещо напруженіший. Університет повинен сформувати загони в 560 бійців будівельного та в 370 — небудівельного напрямку (транспортна і харчова промисловість). Райони знаходження загонів: Тюмень, Кустанай, Україна, Одещина, Одеса. На кінець

лютого 1982 року по університету план формування виконаний на 78%, — по факультетах:

мехмат — 70%, юридичний — 86%, фізичний — 78%, філологічний і хімічний — по 85%. Проте в загальному хороший показник формування загонів нас не може задовольнити, тому що інші 22% — це значний недобір студентів в загони будівельного напрямку. І хоча комітети комсомолу мехмату та юридичного факультету провели велику роботу з цього питання, проте, очевидно, треба попрацювати ще більше і з допомогою деканатів знайти (звичайно, не за рахунок учебного процесу) додаткові резерви. Адже ці факультети, за традицією, являються опорою, надією університету в успішному проведенні трудового семестру.

Комітетом комсомолу ОДУ проведена певна робота по підбору і розстановці командного складу 29 лінійних загонів. Як правило, загони очолили досвідчені, з чималими практичними навиками в будівельних загонах студенти, що користуються авторитетом у товаришів і в навчанні, і в труді, та викладачі. Добре знають в університеті командирів, комісарів, активістів СБЗ: П. Задерновського, Р. Пантія, Ю. Тарнавського, В. Новопольського, О. Рідзанич та багатьох інших — тих, які знову з ентузіазмом

ними індивідуальних бесід. Все це дає можливість ближче і глибше пізнати трудову загартованість студента, коло його інтересів, політичну обізнаність, допомогти зробити правильний вибір в СБЗ.

Так, студент І курсу юрфаку О. Кумпан подав заяву в загін Тюменського напрямку. Проте він не мав ніякої уяви про роботу в Тюмені та про необхідні трудові навички. А після змістовної бесіди з ним згодився подати заяву в загін зони «Республіка». Або ось О. Побережна. Після такої ж бесіди

сомолу краще пізнавати і згуртовувати трудовий стан в організованих загонах, вияснити творчі пропозиції, побажання бійців, щоб підвищити трудовий рівень їх роботи в майбутньому.

Наступає відповідальна пора в діяльності вузівського комсомолу: підготовчий період студентських вузів. Комітет комсомолу розробив план навчання командирів та активу лінійних загонів. Університет стає базовим не тільки в підготовці своїх кадрів СБЗ, але і кадрів СБЗ інститутів холодної промисловості, народного господарства, кількох технікумів. Від дисциплінованості, працьовитості та відповідальності командирів і бійців СБЗ тепер буде залежати загальний успіх університету в соціалістичному змаганні між вузами міста на честь XIX з'їзду комсомолу.

Комсомолія університету, як і вся радянська молодь, з захопленням сприйняла рішення ЦК ВЛКСМ про присвоєння в 1982 році Всесоюзному студентському будівельному загону імені XIX з'їзду ВЛКСМ.

Відмінним навчанням, активною громадсько-політичною діяльністю, ударною високопродуктивною працею зустрінемо з'їзд комсомолу!

Г. АНТИПЕНКО,
заст. секретаря комітету
ЛКСМУ ОДУ.
П. ЗАДЕРНОВСЬКИЙ,
комісар зведеного
СБЗ ОДУ.

Відповідальна пора

приступили до роботи. Покращився якісний склад керівництва лінійних загонів. 50% — це комуністи, або кандидати в члени КПРС. Якщо в 1981 р. загони очолювали всього 3 співробітники університету, то в цьому році — 30% командного складу СБЗ — викладачі, співробітники вузу. Серед них: В. Костогриз (ОЦ ОДУ), В. Онищук (аспірант кафедри наукового комунізму), О. Данильченко (викладач кафедри РКІ).

Підвищились також вимоги до бійців СБЗ з боку комсомольських бюро факультетів та курсів. Вдосконалюється індивідуальна робота комітету ЛКСМУ університету з бійцями, запроваджено в практику роботи комітету проведення з

з нею надзвичайно активно виконує цілий ряд громадських доручень, пов'язаних з формуванням загону.

Декому з студентів доводиться посилити свої знання, свою політичну самоосвіту, тому що в будівельні загони приймається тільки свідома, бойова молодь. За два місяці 1982 року індивідуальними бесідами було охоплено 350 бійців будівельних загонів університету. Чимало з цих бійців тепер одержали конкретні передз'їздові комсомольські доручення.

Треба підкреслити, що подібні бесіди, з іншого боку, дають можливість комітету ком-

Партійне доручення комуніста

Наталія Іванівна Калужко — член КПРС з листопада 1949 року. По її особистій заяві, у неї складне партійне доручення, — заступник декана з громадсько-політичної практики (ГПП). Це і політико-виховна робота на факультеті, і підготовка студентів-істориків до їх майбутньої громадської діяльності, і формування в них марксистсько-ленінського світогляду. Як відомо, ГПП тісно пов'язується з навчальним процесом на факультеті і наслідком цього є постановка багатопланової тематики, лекційної роботи серед студентів, їх участь у громадсько-політичних заходах, робота лекторських груп, робота студентів у підшефних школах і серед молоді, на підприємствах, в районах області. Узагальнюючи свій попередній досвід з ГПП, Наталія Іванівна написала і опублікувала в 1977 році змістовну брошуру з методики проведення ГПП на історичному факультеті, в якій на науковій основі розкриваються нові форми роботи і даються рекомендації, пропонується програма курсу

ГПП. Ця брошура стала основою для проведення ГПП на гуманітарних факультетах і в середніх школах міста. Відчутним є досвід ГПП у процесі проведення педагогічної практики і трудової участі факультету в будагонах і колгоспах. Ось ефективний резонанс сумлінної громадської роботи Наталії Іванівни.

В коло її партійних обов'язків входить робота позаштатного лектора міськкому КП України і члена науково-методичної ради товариства «Знання». Уже багато років вона виступає з лекціями в робітничих і колгоспних аудиторіях. За два місяці цього року вона прочитала більше 20 лекцій, присвячених 60-річному ювілею утворення СРСР і 1500-річчю заснування Києва. На основі лекцій, в яких критикуються ідейні основи українського буржуазного націоналізму, Наталія Іванівна розробила програму спецкурсу і успішно веде його на факультеті.

У Н. І. Калужко, історика за фахом, доцента кафедри, партійне доручення невіддільне від безпосередньої викла-

дацької роботи. В усіх своїх лекційних курсах вона вміло пов'язує політичне, партійне та інтернаціональне виховання студентів. Знаходить час для наставництва і в науково-дослідній роботі студентів на базі власних наукових досліджень, з яких вона має біля 30 публікацій. Знаходить вона час і для індивідуальних бесід з студентами.

Комуніст, радянська жінка Н. І. Калужко — педагог, учений, активний громадський працівник — змогла стати такою завдяки партії і радянському способу життя. Через все її партійне і громадсько-педагогічне життя проходить ленінський принцип, сформульований у першому параграфі статуту КПРС, що знайшов свій глибокий відгук у моральному кодексі будівника комунізму — відданість справі партії, добросовісна праця, високе усвідомлення громадянського обов'язку, колективізм, товариська взаємодопомога.

П. ЧУХРІЙ,
доцент кафедри історії УРСР.

Незабутнє враження

Цього разу зимові канікули для учасників художньої самодіяльності нашого університету були надзвичайно яскраві і цікаві. Наш колектив, одержавши путівку від профкому, зробив прекрасну подорож по місцях Підмосков'я, зокрема — до міста Руза.

Зустріли тут нас дуже тепло. Директор клубу місцевого пансіонату відразу включив наш колектив в роботу — і ми першого ж дня дали хороший концерт. Зал був переповнений, нам багато аплодували. І це було тим приємніше, що навкруги стояла холодна зима в 30 градусів морозу. Між нашими колективами художньої самодіяльності (ОДУ та м. Рузи) встановилися дружні стосунки, котрі, ми сподіваємось, продовжаться надовго.

Крім того, з великою радістю згадуєш тепер чудовий відпочинок на природі, ліжі, ліси, високі снігові замети, голубі простори, яскраве сонце — і море сміху, веселощів, рожевої молодості!

А ще була подорож по Москві. Червона площа, проспект Калініна, вежі Кремля, величні корпуси університету імені Ломоносова, кіностудія «Мосфільм», спортивний комплекс на Ленінських горах, театри і музеї... про все відразу не розкажеш, бо вражень вистачило б на цілу книгу — на все життя.

Тому ми, учасники цієї подорожі до Москви, надзвичайно дякуємо нашому профкому за організацію незабутньої подорожі.

А. РЕДЕР,
студент IV курсу, хімфак.

ЧАКЛУНСТВО.

Мал. О. Шатагіної.

РОМАНТИЧНА КОМСОМОЛКА

Вона вчиться ще тільки на I курсі філологічного факультету, але вслигла так багато проявити себе, що друзі просто задрять такий невичерпний жаждою до знань, до активної комсомольської роботи в групі і на курсі. Наша Наталка — відмінниця, активна, допитлива, наполеглива, прекрасний товариш. Нам радісно поряд з нею навчатись, бо вона допомагає мріяти, звертати увагу на головне. Вона стільки встигає: відвідує Одеську літературну студію, якою керує відомий письменник, випускник філфаку А. Колісниченко, пише цікаві, наснажені комсомо-

льським поривом, романтично рожевого життя вірші, відвідує школу молодого лектора при кафедрі історії КПРС, мріючи згодом поступити в члени КПРС.

У Наталки широкий культурний кругозір, великі знання, що помітно не тільки на екзаменах, на семінарських заняттях, на годинах політінформації, на комсомольських зборах, а і в її сміливих виступах на різних зустрічах з цікавими людьми. Так, прекрасно Наталка виступила на зустрічі з кубинськими студентами, котра нещодавно відбулася в приміщенні філологічного факультету. Вона

вміє захоплено поділитися з друзями своїми враженнями від прочитаних книжок, побачених кінофільмів та вистав. А головне: не зупиняється на досягнутому і день у день настійно оволодіває новими знаннями, культурою, навиками громадської та комсомольської діяльності. І нам, друзям, в день 8 Березня дуже хочеться побажати їй і далі йти з тією ж невгасною комсомольською напругою і романтичною піднесеністю.

С. ПРУДНІКОВ,
студент I курсу філологічного факультету.

ОБГОВОРЮЄМО ПРОБЛЕМИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАННЯ

У вдосконаленні підготовки спеціалістів для народного господарства і науки активну участь беруть всі ланки системи вузівської освіти від міністерств до окремих вузів та їх підрозділів. Наша розмова про роль в ній кафедри.

ПРОБЛЕМИ інтенсифікації і вдосконалення університетської освіти вирішуються на різних рівнях. Широко обговорюються і вводяться нові учбові плани, систематично оновлюються і посилюються переліки курсів, що читаються, та їх програми. Розробляються і реалізуються заходи по посиленню взаємодії учбового процесу з науковою роботою, науково-дослідних програм з практикою, з актуальними проблемами народного господарства, активно пропагуються і запроваджуються сучасні методи навчання та організації наукових досліджень. Очевидний той факт, що кафедра все в більшій мірі бере на себе роль вузової ланки, в якій найтісніше взаємодіють всі названі процеси і тенденції, в яких вони найбільш наявні і конкретні, де вони проходять практичне і методичне опробування. Спеціалізуючі кафедри практично розробляють свій характерний перелік спецкурсів і практикумів, організують взаємодію учбового і науково-дослідного процесів.

Не слід, проте, думати, що всі проблеми замикаються на рівні кафедри — студент. Великі можливості для дальшої інтенсифікації навчання і науково-дослідної роботи має міжкафедральна кооперація, тобто відношення рівня кафедри — кафедри. Тільки на цьому рівні можуть вирішуватись питання поглибленої міждисциплінарної підготовки студентів за індивідуальними планами і спеціальними програмами. Міжкафедральна кооперація створює надійну і ефек-

тивну основу для концентрації сил і засобів на головних напрямках наукових досліджень. Саме тут на зміну традиційним «кафедрально-місницьким тен-

денціями», «своїх справ», «своїх проблем», «своїх заслуг», приходять взаємодія, обмін інформацією і технічними засобами, наукова консолідація, і разом з тим змагання, об'єктивна необхідність більш чіткого визначення свого наукового внеску в загальне завдання.

Кафедра економічної географії — одна із базових спеціалізуючих кафедр геолого-географічного факультету. Як педагогічний і науковий колектив вона має хороші традиції, пов'язані з іменами А. М. Смірнова, Б. Л. Гуревича, І. Ф. Мукомеля,

Кафедра бере активну участь в розробці нового учбового плану для університетської підготовки географів. Вона представлена в науково-методичній раді Мінвузу УРСР (доцент О. І. Полоса) і виступає зі своїми пропозиціями щодо вдосконалення учбового плану. Ведеться систематична робота по посиленню проблемної наукової і прикладної спрямованості кафедральних спецкурсів. Лише в останньому учбовому році (1980—1981) введені спецкурси «Теоретичні проблеми економічної геогра-

фії» і «Основи районної планівки». Перший націлений на поглиблене і систематизоване ознайомлення з методологічною і теоретичною проблематикою нашої науки, другий (доц. Н. П. Михайлова) створює теоретичну і методичну основу для середньомасштабних

їх програми. Вони стали більш цілеспрямованими і предметними, поліпшилось їх теоретичне і методичне забезпечення, помітно виросла практична спрямованість. Більше студентів зараз проходить практику в складі експедицій кафедри, залучаються в тієї чи іншої формі до виконання нау-

шти-решт, стоїть студент, майбутній спеціаліст, рівень його спеціальної підготовки, його світогляд. При всій різноманітності форм і методів учбово-виховного процесу хотілось би підкреслити одну із форм найбільш активної, як нам уявляється, впливу на студентів. Мова йде про індивідуально-групову роботу зі студентами. Навколо провідних викладачів та наукових працівників в організаційних рамках учбового процесу і науково-дослідної роботи об'єктивно формуються групи студентів (мікроколективи). Сила впливу велика. Постійне безпосереднє спілкування, особистий приклад, спільні творчі роздуми, особливий, душевний рівень і взаєморозуміння — ці фактори висувають індивідуально-групову форму роботи зі студентами на передній план.

На кафедрі йде активний процес формування таких тематичних і проблемних мікроколективів (навіть мікрошкіл), які очолюють провідні доценти кафедри. Практика свідчить, що студенти, які залучені до таких груп, ростуть науково і морально набагато швидше, трудова дисципліна і творча активність у них помітно вища.

В цих роздумах автор мав на меті показати, що резерви для інтенсифікації учбово-виховного процесу реально існують, що форми і засоби підвищення ефективності навчання досить різноманітні і багатопланові, що у вирішенні проблеми комплексного взаємопов'язаного використання всіх важелів найреальнішою ланкою виступає спеціалізуюча кафедра.

О. ТОПЧІВ,
зав. кафедрою економічної географії.

Спеціалізація. Кафедра. Студент

експедиційних науково-дослідних робіт на кафедрі.

Багато уваги за останні роки приділено науково-дослідній роботі. Кафедра бере участь в розробці важливішої теми «Географічні основи регіонального природокористування», що координується АН УРСР і на господарних засадах проводить географічне дослідження кількох сировинних баз в межах Української РСР. Ця тема виконується за замовленням Всесоюзного інституту економії мінеральної сировини СРСР. Варто підкреслити, що обидві теми являються міжкафедральними. В розробці першої разом з нашою кафедрою беруть участь фізики-географи (зав. кафедрою Г. І. Швєбс) та географі-грунтознавці (завідуючий професор І. М. Гоголев). Друга тема виконується на паритетних началах з кафедрою фізичної географії (професор Г. І. Швєбс) на умовах єдиного господарського і сумісного керівництва.

З'явилась необхідність активно залучати студентів до вирішення цілого ряду проблем. По-іншому стали організовуватись учбові та виробничі практики студентів. Суттєво зміни-

лись їх програми. Вони стали більш цілеспрямованими і предметними, поліпшилось їх теоретичне і методичне забезпечення, помітно виросла практична спрямованість. Більше студентів зараз проходить практику в складі експедицій кафедри, залучаються в тієї чи іншої формі до виконання нау-

Кілька слів про питання організаційні. Лише учбові практики першокурсники проходять на спеціальній стаціонарній базі в Балтському районі, в інших випадках доводиться вибирати цілий ряд питань з вибором місць практик, розміщенням студентів, забезпеченням їх інформацією, керівництвом і контролем.

Кафедра накопила певний досвід контактів і співробітництва з обласними плановими і керівними органами. В цьому році, наприклад, в рамках творчого співробітництва з Одеським облпланом розробляються карти територіальної організації продуктивних сил нашої області. Вони виконуються в формі дипломних проектів студентами А. Молодецьким («Територіальна організація, промисловості»), І. Чабан («Виробничі типи сільськогосподарських підприємств») та інші.

За всіма учбовими і науковими проблемами кафедр, вре-

КЛУБ «РОВЕСНИК»

ДАРУВАТИ ЧИ ОДЕРЖУВАТИ?

Як ми уявляємо собі культуру молоді людини, її поведінку в суспільстві, що нового і цікавого зроблено тобою за роки навчання на факультеті, на курсі, в групі, якою повинна бути сучасна молодь, в чому проявляється благородство, честь, совість, жадоба творити добро для інших — всього того, що хвилює нас, що повинно стати темою бесід нашого клубу «Ровесник».

Сьогодні ми запрошуємо студентів, викладачів, співробітників подискутувати з приводу такого питання. Отже: дарувати чи одержувати?

Сьогодні, як і сотні тисячі років тому, можна дуже часто почути малоприємні слова на адресу нашої молоді: яка вона тепер не вихована, як часто молоді люди не хочуть працювати, не шанують старших, і навіть батьків своїх і т. д. Ці думки, повторюю, не нові. Про них говорив ще Арістотель.

Дійсно, серед молоді, як і серед людей старшого покоління, є юнаки і дівчата, яким наше суспільство може пред'явити цілий ряд претензій. Я б сказала, що цю, далеко не більшу частину молодих лю-

дей, об'єднує одна спільна, тільки в різних проявах, риса: жорстокість. Подруги побили дівчину (немає значення, з якої причини); дочка в ім'я свого життєвого блага тікає від важкої хворої матері до батька (батьки розлучені); молоді люди зруйнували дитячий майданчик, бавлячись у вільну годину (якій, правда, немає кінця); син з'являється в «забруднених» джинсах (змушено, бо так вимагає криклива мода, куплені тепер за великі гроші).

Така картина типова для деяких сімей.

Що ж стовхає молодих людей до таких вчинків, що ними рухає в таких ситуаціях? До речі, всі названі вище випадки взяті із листів до газет. І якщо їх проаналізувати, то вони подібні в одному: не думаючи про наслідки, про суть своїх дій, їх моральний зміст, молоді люди задовольняють будь-якими шляхами свої миттєві забаганки. І як правило, вони супроводжуються жорстокістю по відношенню до тих, хто оточує молодих людей.

На жаль, це ті люди, які здатні на подібні вчинки, є такі ж і серед наших студентів. Хтось, благополучно добравшись до

гуртожитку з дому, не подав батькам телеграму; хтось, бажаючи «не хвилювати» своїх близьких, приховує свої «неуди» на екзаменах, а в результаті — «сюрприз» для батьків: виключений з університету; хтось, бажаючи відзначити щасливий кінець сесії, залишив аудиторію в брудному, руйнівному стані...

Хіба, по суті своїй, всі ці поступки не перегукуються між собою? То ж і виникає питання: звідки це дикунство походить? Адже їх цьому невчили...

Чи знають ці юнаки та дівчата, котрі нерідко сперечаються про честь, благородство, що це таке: благородство, честь, совість, лицарство? І де починаються ці поняття? З кого? З дорослих? Чи з тих дрібниць, які ми часом не помічаємо, не надаючи їм певного значення?

Що й казати, серед частини молоді побутує уява, нібито успіх в житті — це перш за все комфорт, різного роду задоволення, тугий гуманець з грошима. Бажання і вимоги таких молодих людей нерідко набувають деспотичної сили спочатку над батьками, а потім і над тими всіма, хто їх оточує.

Одного разу в студентській аудиторії в навмисно загостреній формі прозвучало питання: «Що краще: дарувати чи одержувати подарунки?». Відповідь майже проскандували: «Одержувати!!!». Безперечно, одержувати подарунки приємно. І все ж таки, тому хто здатний сам дарувати, творити добро, відомо набагато більше радощів.

Про сенс жити, про щастя справжнє і примарне варто замислитись. І не тільки школярам. І не час від часу, а щодня. Все життя!

І справді, що ж краще: дарувати чи одержувати?

Л. БЕЛЯЄВА.

ЧИ ШКОДИТЬ КУРІННЯ КРАСІ?

(Із книги «Єва завжди молода»).

Будь-який організм страждає від тютюну. У жінок, проте, нікотин викликає і специфічні захворювання, не кажучи вже, зрозуміло, про згубні впливи цієї отрути на красу. Відомо, що дівчата, які починають палити дуже рано, гірше розвиваються фізично, затримуються в рості, часто хворіють бронхітом та цілим рядом інших важких хвороб. Це не перебільшення, коли ми чуємо: не пали, а то швидко постарієш.

Наслідок куріння — завчасне старіння тканин обличчя; нікотин викликає спазми найдрібніших судин — капілярів, а це, в свою чергу, приводить до порушення м'язів. Риси обличчя загострюються, шкіра губить здоровий вид, стає блідою, з жовтим відтінком. В усьому світі ві-

домий такий вираз: «Нікотинне обличчя».

Потребу в курінні жінки пояснюють нервовою обстановкою на роботі і дома, перенапруженням, швидким темпом життя. Вони звертаються до куріння з тією самою метою, що і до кофе: щоб розслабитись, зняти втому. Так, між курінням і нервовою системою існує залежність, але зовсім інша, ніж це уявляють собі ті, хто палить.

Нікотин та окисел вуглецю згубно впливають на нервову систему, заважають правильному постачанню нижньої тканини мозку киснем. Спочатку нікотин розширює судини мозку, а потім настає їх звуження, а у настирливих курців — затвердіння. Це приводить до кисневого голоду мозку. Куріння

тільки тимчасово знімає втому і сонливість, а потім і працюється і думається набагато гірше, ніж на свіжому голові.

Чимало жінок не проти того, щоб кинути куріння, якби не острах розповніти. Після того, як людина кидає палити, вона дійсно починає набирати вагу; в цьому немає нічого дивного: повертається хороше самопочуття, апетит, смак, нюх. На щастя, невеликий додаток вазі — явище перехідне. Якщо і повніють, то в перші півроку, потім вага приходить в норму, а виглядить людина набагато здоровішою і свіжішою, ніж раніше.

Так що згодьтесь, є всі підстави, перефразувавши відому поговорку, стверджувати: палити — красі шкодить!
Б. ВИДМУХОВА.

Два світа — дві доли

США.

Масове безробіття, злидарство, хвороби, постійне почуття страху за свій завтрашній день — ось доля жінок з небілим кольором шкіри в надзвичайно багатій капіталістичній країні — в Сполучених Штатах Америки.

(Фотохроніка ТАРС).

НИКАРАГУА.

Будуючи нове життя, уряд Нікарагуа велику увагу приділяє підростаючому поколінню. Особлива турбота проявляється про дітей, що загубили батьків. Для них відкрито в Манагуа дитячий будинок, де створені всі умови: затишні кімнати, ідальні, ігрові кімнати.

На знімку: Глорія КАМПУСАНО — вихователька дитячого будинку в Манагуа.

(Фотохроніка ТАРС).

ГУМОР

Юнак, який не знає, що купити своїй дівчині на день народження, запитує в матері:

— Мамо, якби тобі було сімнадцять років, який би ти хотіла мати подарунок?
— Нічого більше.

— Яке ваше соціальне становище?
— Дружина доктора медицини...

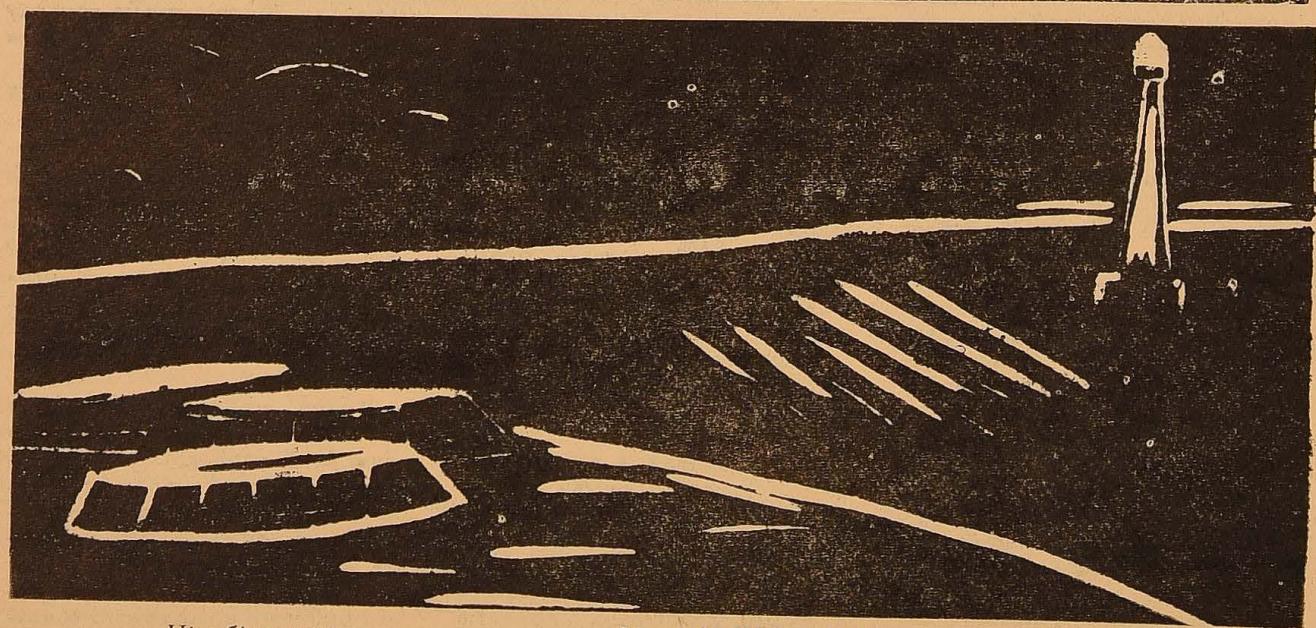
добре чують останній крик моди.

Золотим віком для чоловіків був кам'яний, бо тоді золоті прикраси ще не увійшли в моду.

ЖІНКАМ НА ЗАМІТКУ
Якщо чоловіки кажуть, що ви схожі на актрису, майте на увазі: в театрі грають не тільки юних красунь, але й бабусь.

Жінки і з поганим слухом

Редактор В. НИКОЛАЄВ.

Ніч біля моря.

Мал. О. Шатагіної.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).